

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA SIVISTYSTOIMI Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu Sivistystoimenjohtaja ja ruokapalvelun osalta ruokapalvelupäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Sivistystoimi tarjoaa kuntalaisille mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen sekä monipuoliseen vapaa-ajan harrastamiseen. Sivistyspalvelut tuotetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Ravitsemispalvelut:	Ateriasuoritteet €/suorite	141867 2,71	169285 2,64	173580 2,62	173580 2,62	173580 2,62
Koulut:	Arviointiasteikko (1-5):	Kyselyä ei toteu- tettu	>4	>4	>4	>4
Ateriapalvelun laatukysely	Ruoan riittävyys		>3	>3	>3	>3
	Ruoan maku		>3	>3	>3	>3
	Ulkonäkö		>3	>3	>3	>3
	Lämpötila		>4	>4	>4	>4
	Ruokailutilanteen sujuvuus		>3	>3	>3	>3
	Henkilökunnan palvelualltius		>3	>3	>3	>3

Perustiedot:	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Henkilöstö					
Sivistystoimenjohtaja	0,55	0,45	0,45	0,45	0,45
Toimistovirkailija	1,08	0,5	0,5	0,5	0,5
Ruokapalvelu					
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1
Ruokapalveluesimies	1				
Ruokapalvelutyöntekijä	11	7	6	6	6
Toimitilat					
Koulujen keittiö					280

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot		447 665	233 193	454 639	1,6	6 974
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset			266			
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		447 665	233 459	454 639	1,6	6 974
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						

Palkat ja palkkiot	-46 712	-250 424	-144 924	-228 721	-8,7	21 703
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-9 528	-60 791	-32 158	-53 507	-12,0	7 284
Muut henkilösivukulut	-1 551	-8 661	-4 473	-8 478	-2,1	183
Palvelujen ostot	-251 701	-30 287	-34 061	-50 042	65,2	-19 755
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-908	-149 600	-86 181	-160 907	7,6	-11 307
Avustukset						
Vuokrat	-2 906	-15 098	-9 305	-32 255	113,6	-17 157
Muut toimintakulut		-1 000		-500	-50,0	500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-313 306	-515 861	-311 102	-534 410	3,6	-18 549
TOIMINTAKATE	-313 306	-68 196	-77 643	-79 771	17,0	-11 575

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Sivistystoimenjohtajan tehtävät hoitaa lukion rehtori.
- * Sivistystoimessa työskentelee kaksi toimistosiihteerii. Toisen työpanos jakautuu hallinnon lisäksi kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen tehtäviin. Toinen toimistosiihteerii työskentelee hallinnossa ja koulutoimissa.
- * Koulutuksessa painotetaan henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämistä ja johtamisen kehittämistä.
- * Toimintaa kehitetään palvelujen vuosittaisen laatuarviointiin ja hyvinvointikertomuksen pohjalta.
- * Uuden monitoimikeskuksen suunnittelu jatkuu ja huomiota kiinnitetään toimitilojen tehokkaaseen yhteiskäyttöön sekä eri yksiköiden toimintojen yhteensovittamiseen. Rakennustyöt aloitetaan vuonna 2020. Monitoimikeskuksen suunniteltu käyttöönotto tapahtuu syksyllä 2022.
- * Hankerahoituksen avulla vahvistetaan yksiköiden kehittämistyötä ja henkilöstön kouluttautumista.
- * Henkilöstöä informoidaan kuntatalouden ja toimintaympäristön muutoksesta sekä niiden vaatimista tuottavuuden parantamistoimista.
- * Koulujen keskuskeittiö huolehtii sivistystoimen ruokapalvelujen järjestämisestä varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen sekä lukiokoulutukseen.
- * Kouluruoka mahdollistaa terveellisen ja ravitsevan ruokailun koulupäivän aikana. Ateriaan kuuluvat lämmin ruoka, salaatti, raaste tai tuorepala, leipä, levite ja juoma. Kuuden viikon ruokalistakierto takaa ruoan monipuolisuuden. Sesongit, teemat ja juhlapyhät tarjoavat vaihtelua ja ohjaavat ruokakulttuurin perinteisiin.
- * Raaka-ainevalinnoissa huomioidaan lasten ja nuorten ruokavalion parantamista koskevat suositukset.
- * Uuden monitoimikeskuksen keittiön suunnittelua jatketaan.
- * Valmistuskeittiö toimii nykyisissä tiloissa Kirkonkylän koulun vanhassa päädyssä, kunnes uusi monitoimikeskus otetaan käyttöön. Toiminnan jatkamisen edellyttämät toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä teknisen toimen kanssa.
- * Ruokapalvelutyöntekijän eläköitymiseen varaudutaan kevätlukukaudelle sijaiskuluihin. Kesällä keittiön toiminta järjestyy pienemmällä väkimmäällä, mutta elokuusta alkaen eläköitymisen tilalle rekrytoidaan uusi työntekijä määräaikaisesti siihen saakka, kunnes uusi monitoimikeskus valmistuu. Työvoiman tarvetta tarkastellaan uudelleen monitoimikeskuksen keittiön tarpeiden näkökulmasta ja samalla huomioidaan tulevat eläköitymiset.
- * Elintarvikkeiden hintojen korotuksiin sekä kotimaisten kalatuotteiden saatavuusongelmiin varaudutaan elintarvikehankinnoissa ja ruokalistan suunnittelussa.
- * Lapin sairaanhoitopiirin hankintarenkaan osalta käytössä on optiovuosi, ja suunnitelmissa on jatkaa elintarvikkeiden hankintayhteistyötä LSHP:n kanssa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Päiväkodin, perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon, esiopetuksen, varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen yksiköt tuottavat monipuolisia ja laadukkaita, kuntalaisten tarpeisiin

vastaavia palveluita. Palvelut tuotetaan varhaiskasvatus-, esiopetus-, lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolakien mukaisesti.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Päivähoito: Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<i>Päiväkoti €/hvp</i> <i>Perhep.hoito €/hvp</i> <i>Ryhmäperhep.hoito €/hvp</i> <i>Esiopetus €/oppilas</i>	46,90 57,77 61,55 61,05	50,97 44,15 62,07 4027	54,12 50,49 63,75 9575	54,12 50,49 63,75 9575	54,12 50,49 63,75 9575
Päivähoito ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Paikan odotusaika pv</i> <i>Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan %</i> <i>Päiväkodin käyttöaste %</i>	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85
Asiakastyytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena tyydyttävä/erinomainen (asteikko 1-5, arviointi tammik -19)</i>	-	hyvä 4	hyvä 4	hyvä 4	hyvä 4

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Varhaiskasvatus					
0-6 –vuotiaiden lkm	263	238	210	196	184
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	135	100	110	98	95
-päiväkoti	30	30	24	21	21
-perhepäivähoito	35	20	20	20	17
-ryhmäperhepäivähoito	70	50	50	45	45
-avoin varhaiskasvatus (ei varh.kasv. luvuissa)	18	13	10	8	-
Esiopetuksessa/varh.kasvatus	58	55	46/16	37/12	34/12

Syntyvyys laskettu suunnittelukaudella 25 lasta/vuosi

Perustiedot:	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Varhaiskasvatus					
Vastaava lastentarhanopettaja Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
Lastentarhanopettaja Varhaiskasvatuksen opettaja	3	4	5	5	4
Lastenhoitaja Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	4	4	3	3	4
Perhepäivähoitaja	15	14	14	12	11
Vastaava hoitaja Varhaiskasvatuksen avustaja	3	3	3	3	3
-vakinaisen	2	2			
-määräaikainen	3	2			
Varhaiskasvatuksen ohjaaja			2	2	2
-vakinaisen			2	1	1

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatuslain ja uuden Ranuan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti kaikille tarvitseville. Tilapäishoitoa järjestetään mahdollisille vapaille varhaiskasvatuspaikoille päiväkodissa ja perhepäivähoidossa.
- * Subjekttiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaus (20h/viikko, jos toinen vanhempi kotona) poistetaan 1.8.2020.
- * Varhaiskasvatuksessa varaudutaan muutamiin ostopalvelusopimuksiin naapurikuntien kanssa. Varhaiskasvatuspalveluja myydään naapurikunnille resurssien mukaan.
- * Perheitä tukevaa avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan Kuhan kylällä. Sosiaalitoimen ja seurakunnan järjestämään avoimeen kerhotoimintaan osallistutaan materiaalikustannuksilla.
- * Perhepäivähoidon sesonkiluontoisuuteen varaudutaan sijaismäärärahoihin.
- * Varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja esioppilaiden määrän alenemiseen vastataan kohdentamalla henkilöstöresursseja tarkoituksenmukaisesti. Henkilöstön eläköityessä toimia tarkastellaan sisäisesti.
- * Lapsimäärän vähentyessä varaudutaan myös toimintojen yhdistämiseen
- * Henkilöstöä rekrytoidessa huomioidaan päiväkodin uudet henkilöstön kelpoisuusehdot.
- * Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti. Toimintoja pyritään keskittämään mm. lomien aikana ja työvoiman joustavaa käyttöä eri yksiköissä ja yksiköiden välillä tehostetaan.
- * Yhteistyötä koko varhaiskasvatuksen toimipisteissä tehostetaan - huomioidaan työvuorolistojen suunnittelussa.
- * Uuden päiväkodin suunnitteluun osallistutaan aktiivisesti.
- * Varhaiskasvatuksen erityisopettaja opettaa, ohjaa ja konsultoi päivähoito- ja esiopetusryhmien lisäksi tarvittaessa myös kotihoidossa olevia, alle kouluikäisiä lapsia.

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	37 987	25 000	19 531	18 100	-27,6	-6 900
Maksutuotot	116 212	143 000	83 114	126 000	-11,9	-17 000
Tuet ja avustukset			1 596	1 600		1 600
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	154 199	168 000	104 241	145 700	-13,3	-22 300
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-933 650	-871 100	-635 888	-888 396	2,0	-17 296
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-208 999	-214 343	-137 703	-208 907	-2,5	5 436
Muut henkilösivukulut	-35 746	-30 449	-20 166	-33 267	9,3	-2 818
Palvelujen ostot	-214 673	-186 347	-133 009	-208 792	12,0	-22 445
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 768	-18 570	-13 674	-19 950	7,4	-1 380
Avustukset						
Vuokrat	-137 298	-102 421	-88 162	-207 507	102,6	-105 086
Muut toimintakulut	-2 361	-100	-2 662	-500	400,0	-400
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 548 495	-1 423 330	-1 031 264	-1 567 319	10,1	-143 989
TOIMINTAKATE	-1 394 296	-1 255 330	-927 023	-1 421 619	13,2	-166 289

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Perusopetus Sivistystoimenjohtaja sekä koulujen rehtorit/ koulunjohtajat yksiköidensä osalta
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan toteuttama yhtenäinen, oppilaita osallistava opinpolku tarjoaa ranualaisille lapsille ja nuorille laadukkaat oppimismahdollisuudet sekä jatko-opintokelpoisuuden.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	100	100	100	>100	>100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, %</i>	31,7	>27	>27	>27	>27
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	92	>91	>91	>91	>91
Opetus järjestetään taloudellisesti	<i>Euroa/oppilas</i>	10 580	11 457	11 612	11 612	11 612
- Impiö	<i>€/oppilas</i>	12 577	7 648	-	-	-
- Kirkonkylä	<i>€/oppilas</i>	9 806	11 205	10 650	10 650	10 650
- Kuha	<i>€/oppilas</i>	9 549	10 981	9 239	9 239	9 239
- Yläaste	<i>€/oppilas</i>	11 324	12 109	12 893	12 893	12 893

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2020	TS2021
<u>Oppilaita yhteensä 20.9.</u>	581	575	554	538	517
Esioppilaat	58	55	46	38	35
1-6 vuosiluokat	341	342	334	330	321
7-9 vuosiluokat	182	178	174	170	161

Perustiedot:	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Henkilöstö 20.9.					
Rehtori	2	2	2	2	2
Luokanopettaja	22	22	20	20	19
Erytysluokanopettaja	2	2	2	2	2
Erytisopettaja	4	4	4	4	4
Lehtori	15	14	14	13	13
Päätoiminen tuntiopettaja	1	1	1	2	2
Sivutoiminen tuntiopettaja		1	1	1	1
Aikuisten perusopetus	1	1			
Koulukuraattori	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Koulunkäynnin ohjaajat					
- vakinaiset	18	18	16	15	15
- määräaikaiset	2		3	3	3
- laskutus toiseen kuntaan			2	2	2
Toimistosihteerit	0,8	0,8	0,6	0,6	0,6
Toimitilat					
Impiön koulu	754	754	-	-	-
Kirkonkylän koulu	3200	3200	1800	1800	3100
Kuhan koulu	1075	1075	1075	1075	1075
Yläaste	3100	3100	1500	1500	2000
Yläasteen työpaja	850	850	850	850	-

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	106 584	52 000	52 649	73 500	41,3	21 500
Maksutuotot	7 768	6 000	4 799	6 000		
Tuet ja avustukset	77 200	82 365	164 818		-100,0	-82 365
Vuokratuotot	1 090	1 000	-125		-100,0	-1 000
Muut toimintatuotot	58		30			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	192 700	141 365	222 171	79 500	-43,8	-61 865
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 614 712	-2 608 678	-1 753 723	-2 582 446	-1,0	26 232
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-562 375	-608 854	-391 253	-613 468	0,8	-4 614
Muut henkilösivukulut	-95 902	-91 593	-55 021	-96 910	5,8	-5 317
Palvelujen ostot	-1 030 041	-1 188 838	-708 184	-1 150 869	-3,2	37 969
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-186 913	-168 337	-135 685	-139 950	-16,9	28 387
Avustukset						
Vuokrat	-1 326 111	-1 432 793	-1 009 711	-1 395 133	-2,6	37 660
Muut toimintakulut	-2 490	-110	-1 562	-20	-81,8	90
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 818 544	-6 099 203	-4 055 139	-5 978 796	-2,0	120 407
TOIMINTAKATE	-5 625 844	-5 957 838	-3 832 968	-5 899 296	-1,0	58 542

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Toteutetaan ja taataan opetussuunnitelmien mukainen laadukas perusopetus ja koulunkäynnin tukitoimet.
- * Uuden monitoimikeskuksen suunnittelua jatketaan, ja toiminnan suunnittelussa kiinnitetään huomiota ala- ja yläkoulujen toimintojen yhdenmukaistamiseen sekä henkilöresurssin tehokkaaseen hyödyntämiseen.
- * Kirjojen ohella käytetään kustantajien tuottamaa sähköistä materiaalia.
- * Ranuan kunta jatkaa Peuransarven liikuntatilojen vuokrausta.
- * Tiloja käytetään viranomaisohjeistuksen mukaan.
- * Tulevaisuuden visio on ”Turvallinen koulu, joka edistää hyvinvointia avoimuuden ja yhteisöllisyyden kautta sopusoinnussa paikallisen luonnon kanssa”.

Kuhan koulu:

- * Impiön alueen oppilaat opiskelevat Kuhan koululla, joka toimii neljän opettajan voimin. Oppilasennusteen mukaan Kuhan koulun oppilasmäärä tulee pysymään suunnitelmavuosina yli 60 oppilaan.

Kirkonkylän koulu:

- * Kirkonkylän koulu toimii kokonaisuudessaan kahdessa tilapäisessä koulurakennuksessa samassa pihapiirissä.
- * Kirkonkylän koululla on pätevä henkilöstö ja riittävä henkilöstöresurssi.
- * Kristillisen kansanopiston liikuntasalin vuokrausta jatketaan sisäliikuntaa varten, kunnes uusi monitoimikeskus valmistuu.
- * Koulun lähialuetta, mukaan lukien järviympäristö, hyödynnetään opetuksessa uusien välinein. Ranta-alueella on rakennettu tulistelupaikka sekä rantoja on raivattu siistimmän näköiseksi ja helpommin liikuttavaksi.
- * Henkilökunnalle järjestetään koulutusta tarpeen mukaan. Huolehditaan, että koko henkilöstöllä on ajantasainen osaaminen esimerkiksi TVT-asioissa. Koulutusta järjestetään yhteisinä ajankohtina, lisäksi tuetaan omaehtoista koulutautumista omien kykyjen ja ammatillisten tarpeiden mukaisesti.

Yläkoulu:

- * Oppilasennusteen mukaan yläkoulun oppilasmäärät pysyvät suunnitelmavuosina yli 200:ssa.
- * Lähiliikuntapaikka jää uuden rakennettavan monitoimikeskuksen alle. Tilalle suunnitellaan korvaava alue, joka kannustaa liikkumiseen.
- * Yläasteen kota siirretään Pappilantieltä Aapiskujalle.
- * Pienenevistä oppilasmäärästä huolimatta oppilaille taataan monipuolinen valinnaisainetarjonta.
- * Parkkiluokka-toimintaa on kehitetty vuonna 2019 ja toiminta on tukenut oppilaiden opinnoissa etenemistä. Parkkitoimintaa jatketaan, jos siihen löytyy rahoitus eli käytännössä luokanopettajan palkka.
- * TVT-laitteita pyritään hankkimaan lisää, koska käyttö on lisääntynyt.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Lukio- ja ammatillinen koulutus Lukion rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Monipuolinen ja korkeatasoinen toisen asteen koulutus opiskelijan kotipaikkakunnalla antaa laaja-alaisen yleissivistävän pohjakoulutuksen nuorten jatko-opintoihin ja luo alustavia valmiuksia työelämää varten.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Laadukas opetus	<i>Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo</i>	3,2	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus, %</i>	92	100	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	11 650	11 754	11 812	11 812	11 812

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
<u>Oppilaat 20.9.</u> Lukio	64	66	64	>60	>60
Etälukio/Aineopiskelijat		2			
Kaksois/kolmoistutkinto					
Opetustunnit:	6500	6080	6000	5400	5400

Perustiedot:	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Henkilöstö					
Rehtori	1	0,55	0,55	0,55	0,55
Lehtori	6,5	6,5	6	6	6
Koulukuraattori	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Toimistosihteerit	0,35	0,30	0,30	0,30	0,30
Toimitilat					
Lukio	500	500	500	500	500

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TUOSLASKELMA						

TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	5 663	5 500	6 681	5 500		
Tuet ja avustukset	25 964	24 000	21 784	24 000		
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	710					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	32 337	29 500	28 465	29 500		
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-409 761	-416 247	-264 160	-374 703	-10,0	41 544
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-92 301	-89 688	-60 859	-88 430	-1,4	1 258
Muut henkilösivukulut	-15 257	-14 519	-8 228	-13 968	-3,8	551
Palvelujen ostot	-114 845	-137 877	-66 627	-132 598	-3,8	5 279
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 143	-25 200	-8 941	-27 800	10,3	-2 600
Avustukset						
Vuokrat	-136 237	-145 256	-107 067	-147 982	1,9	-2 726
Muut toimintakulut	-16		-12			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-789 560	-828 787	-515 894	-785 481	-5,2	43 306
TOIMINTAKATE	-757 223	-799 287	-487 429	-755 981	-5,4	43 306

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Ranuan lukio jatkaa toimintaansa yksisarjaisena lukiona. Lukion markkinoinnissa korostetaan koulun tietoteknisiä valmiuksia, ilmaisia koulukirjoja, kunnan tarjoamia koulukuljetuksia, opetuksen hyvää laatua sekä mahdollisuutta Eurooppaan suuntautuvaan teemaopintojen matkaan.
- * Paikallissopimus valinnaiskursseista tehdään lukuvuosittain. Sopimuksen laadinnassa kiinnitetään huomiota toiminnan taloudelliseen tehokkuuteen ja siihen, etteivät opiskelijoiden valinnanmahdollisuudet heikkene. Sopimuksella turvataan myös aineenopettajien opetustuntien riittävyys.
- * Itsenäisesti opiskeltavia vieraiden kielten kursseja voidaan ostaa digitaalisten palveluiden kautta siinä tapauksessa, ettei oma lukio kykene tarjoamaan kyseisiä kursseja, ja opiskelija on aloittanut ko. kielen opiskelun lukiossa tai yläasteella ja hänellä on suunnitelma ko. kielen ylioppilaskokeen suorittamiseksi.
- * Kaikki kurssikokeet pyritään pitämään sähköisesti. Ylioppilastutkinto järjestetään kokonaan sähköisesti. Opetuksessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä siten, että se tukee opiskelijoiden menestymistä ylioppilaskokeissa, jatko-opinnoissa ja työelämässä.
- * Hankinnoissa keskitytään TVT-laitteiston nykyisen tason ylläpitämiseen.
- * Kunta korvaa matkakustannusten omavastuuosuuden ja tarjoaa ilmaisen koulukuljetuksen yli 5 km:n koulumatkalle. Lukio lainaa kurssikirjat opiskelijoille kurssien ajaksi lukuun ottamatta kielioppikirjoja ja MAOL-taulukkokirjaa. Suunnitelmakaudella varaudutaan uuden opetussuunnitelman mukana tuomaan mahdolliseen kirjapäivitykseen.
- * Lukiolla on valmius tarjota lukiokoulutusta aikuisopiskelijoille ja kaksoistutkinnon suorittajille.
- * Uuden lukion opetussuunnitelman paikallinen työ saatetaan loppuun marraskuuhun 2020 mennessä. Henkilökunnan lisäksi suunnitelmassa huomioidaan opiskelijoiden ja huoltajien näkemykset. Uusi opetussuunnitelma esitellään 9. luokkien oppilaille joului-tammikuussa 2020-2021. Uuden opetussuunnitelman mukaisiin opintoihin haetaan kevään 2021 yhteishaussa ja uuden opetussuunnitelman mukainen opetus alkaa syksyllä 2021.
- * Opiskelijakunnan varankeruuta ja tapahtumatoimintaa tuetaan.
- * Teemaopintojen Euroopan-matka pyritään toteuttamaan vuosittain. Sen puitteissa edistetään kansainvälistä osaamista ja yhteistyötä paikallisen elinkeinoelämän kanssa.
- * Selvitetään eSport-toiminnan aloittaminen yhteistyössä kunnan nuorisotoimen ja Lapin ammattikorkeakoulun kanssa.

* Lisäksi selvitetään kunnan mahdollisuuksia vastaanottaa venäläisiä opiskelijoita lukio-opintoihin.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kansalaisopisto Kansalaisopiston rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kansalaisopisto tarjoaa ranualaisille elinikäisen oppimisfoorumin harrastus- ja opiskelutarjonnallaan. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Kansalaisopiston koulutus/elämänikäinen oppiminen	<i>Opetusryhmien määrä kaikkiaan</i>	184	180	180	180	180
	<i>sivukylillä</i>	16	20	16	16	16
	<i>Opetustuntien määrä</i>	4 115	4 600	4 200	4 200	4 200
	<i>Opiskelijoiden määrä</i>	836	870	870	870	870
	- naisia	584	550	550	550	550
	- miehiä	252	320	320	320	320
Opetuksen tuloksellisuus	<i>Valtionapuun oikeuttavat tunnit</i>	3 379	3 300	3 300	3 300	3 300
	<i>Pidettyjen valtionosuus tuntien lukumäärä</i>	4 107	4 500	4 100	4 100	4 100
	<i>Opetustuntien hinta euroa</i>					
	- brutto	71	71	71	71	71
	- netto	62	62	62	62	62
Musiikkiopisto, ostetut paikat	<i>Opiskelijamäärä/vuosi</i>	9	9	9	9	9

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista					
- oppivelvollisuusik.	29 %	20 %	25 %	25 %	25 %
- työkäiset	23 %	30 %	25 %	25 %	25 %
- työttömät	2 %	7 %	5 %	5 %	5 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	31 %	34 %	35 %	35 %	35 %
- muut (kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen yms.)	15 %	9 %	10 %	10 %	10 %

Perustiedot:	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
<u>Henkilöstö</u>					
Kansalaisopiston rehtori	0,25	0,1	0,25	0,25	0,25
Musiikinopettaja	1	1	1	1	1
Pt. tuntiopettaja	2	1	1	1	1
St. tuntiopettaja	45	40	40	40	40
Toimistosihteerit	0,7		0,7	0,7	0,7
<u>Toimitilat</u>					
Toivolan koulu	546	546	546	546	546
Kunnanvirasto/hallintotilat	17	17			
Monkkari 2.0/hallintotilat			25	25	25

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 884		3 692			
Maksutuotot	43 390	38 600	6 011	38 600		
Tuet ja avustukset	2 500	5 000	12 049	5 000		
Vuokratuotot	382	150	4 140	16 110	10 640,0	15 960
Muut toimintatuotot			186			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	49 156	43 750	26 078	59 710	36,5	15 960
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-162 922	-151 983	-96 271	-144 706	-4,8	7 277
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-33 858	-37 311	-19 175	-34 150	-8,5	3 161
Muut henkilösivukulut	-5 940	-5 301	-2 991	-5 395	1,8	-94
Palvelujen ostot	-69 529	-87 107	-49 257	-87 295	0,2	-188
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-722	-4 050	-3 824	-3 700	-8,6	350
Avustukset						
Vuokrat	-36 057	-40 938	-27 623	-57 517	40,5	-16 579
Muut toimintakulut	-870	-500	-52	-500		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-309 898	-327 190	-199 193	-333 263	1,9	-6 073
TOIMINTAKATE	-260 742	-283 440	-173 115	-273 553	-3,5	9 887

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kansalaisopiston toiminnan rahoitus turvataan ja monipuolinen koulutus- ja harrastetarjonta on kuntalaisia osallistavaa. Toivolan tilojen moninaiskäyttö kaventaa päiväkurssien tarjontaa.
- * Suunnitellaan Toivolan koulusta Kansalaisten talo, joka toimii järjestöjen ja eri toimijatahojen kohtaamispaikkana sen jälkeen, kun Niittyvilla-päivätoiminta saa omat tilat.
- * Tavoitteen on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen sekä lisätä kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta, yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa. Huomioidaan erityisesti kansalaisten digitaidot ja haetaan erillisiä rahoituksia.
- * Monipuolinen musiikin ja taidekasvatuksen alojen opintojen harrastetarjonta jatkuu ja uudistuu. Taiteen perusopetus jatkuu Ranuan kansalaisopistossa.
- * Kädentaitojen ja yhdessä tekemisen tärkeys sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävien opintojen järjestäminen korostuvat opetustarjonnassa. Erityisesti ikääntyviä ja työttömiä kuntalaisia aktivoidaan terveiden ja mieltä virkistävien harrastusten pariin.
- * Kuunnellaan kuntalaisten toiveita kurssitarjontaan ja tutkitaan yhteistyömahdollisuudet alueen muiden toimijoiden kanssa ja tarvelähtöisesti järjestetään monipuolista täydennyskoulutusta lähi- ja etäopetuksena.
- * Yhteistyö Koillismaan kansalaisopistojen kanssa kansalaisopistojen opettajien ja kurssilaisten koulutus- ja harrastetarjonnassa jatkuu.
- * Lapin Musiikkiopiston kuntapaikkoihin varataan 14 000 euron määräraha, joka jaetaan musiikkiopistossa opiskelevien kuntalaisten kesken.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kirjasto Kirjastotoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, ja toimii kaikkien kuntalaisten ja ikäryhmien kokoontumispaikkana. Tietoyhteiskunnan osana kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen ja sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	868	>500	>500	>500	>500
	<i>Lainaus/kokoelmat</i>	1,12	>1,1	>1,1	>1,1	>1,1
Laadukkaat ja asiakas-keskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	<i>Kokonaislainaus/asukas-luku</i>	18,37	>18	>20	>20	>20
	<i>Kirjastokäynnit/asukasluku</i>	7,99	>8	>8	>8	>8
	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneet, as.luku/1000</i>	141	>250	>150	>150	>150
	<i>Tapahumien osallistujat as.luku/1000</i>	295	>200	>200	>200	>200
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Internet koneita asiakkaille</i>	7	7	7	7	7
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	<i>Lainan hinta (toimintakulut/lainaus)</i>	4,72	4,60	3,50	3,50	3,50
	<i>Käynnin hinta (toimintakulut/kirjastokäynnit)</i>	10,84	10,00	10	10	10

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Lainojen määrä	72 968	>70 000	>70 000	>70 000	>70 000
Fyysiset kirjastokäynnit	31 751	>32 000	>35 000	>35 000	>35 000
Verkkokäynnit	13 387	>13 000	>13 000	>13 000	>13 000

Perustiedot:	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Henkilöstö					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
Kirjastoautonkulj.-virkailija	1	1	1	1	1
Toimitilat					
Kirjasto	700	700	700	700	420

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TUOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	28 020	3 000	18 353	3 000		
Maksutuotot	4 185	3 800	2 089	3 300	-13,2	-500
Tuet ja avustukset	18 615		5 133			
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	50 820	6 800	25 575	6 300	-7,4	-500
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-147 761	-132 264	-91 976	-139 685	5,6	-7 421
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-31 422	-32 470	-19 860	-32 965	1,5	-495
Muut henkilösivukulut	-5 228	-4 615	-2 854	-5 209	12,9	-594
Palvelujen ostot	-27 643	-33 153	-18 415	-31 477	-5,1	1 676
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-73 947	-71 609	-46 587	-44 296	-38,1	27 313
Avustukset						
Vuokrat	-57 364	-70 615	-33 531	-63 116	-10,6	7 499
Muut toimintakulut	-728	-550	-548		-100,0	550
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-344 093	-345 276	-213 771	-316 748	-8,3	28 528
TOIMINTAKATE	-293 273	-338 476	-188 196	-310 448	-8,3	28 028

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kirjastopalvelut järjestetään kirjastolain edellyttämällä tavalla turvaamalla kuntalaisille tasapuolinen pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, sekä ylläpitämällä monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tarjoamalla asiantuntemusta ja ajantasaisia laitteita asiakkaiden käytettäväksi sekä kirjastossa että kirjastoautossa
- * Kirjasto on kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa
- * Kirjaston ja kirjastoauton käyttö, toiminta ja palvelut pidetään entisellä tasolla. Kirjastoauton palveluja myydään Simon kunnalle
- * Omatoimikirjasto mahdollistaa asiakkaiden vapaamman asioinnin kirjastossa
- * Kirjaston ja koulun yhteistyötä kehitetään opetussuunnitelman mukaisesti
- * Kehitetään lukemisesteisten sekä seniorikuntalaisten palveluja mm. välittämällä Celia-kirjaston aineistoja ja kehittämällä kirjaston ja hoito-/hoivalaitosten yhteistyötä
- * Ranuan kirjasto on osa Lapin kirjastoja ja kirjaston toimintaa kehitetään yhteistyössä kaikkien Lapin kirjastojen kanssa
- * Kirjastojärjestelmää kehitetään Koha Suomi Oy:n osakkaana.
- * Kirjasto osallistuu Lapin kirjaston hankkeisiin ja tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen kanssa aineiston hankinnassa sekä kuljetuksissa
- * Kirjasto osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja järjestää kirjastossa opastuksia ja käyttäjäkoulutuksia
- * Kirjaston näyttelysalia tarjotaan erilaisten näyttelyiden pitopaikaksi
- * Kirjasto siirtyy uuteen monitoimikeskukseen (valmistumisarvio syksyllä 2022). Uusien tilojen suunnittelussa otetaan huomioon kirjastolain yleiselle kirjastolle asettamat tehtävät, joiden hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat: kokoelman ja palvelujen lisäksi kirjaston on lain mukaan myös tarjottava tiloja mm. oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Vapaa-aikatoimi Vapaa-aikatoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tehtäväalue käsittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvointikoordinaation. Tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luomalla edellytyksiä ja tarjoamalla kansalaistoiminnan työkaluja eri palvelusektoreille ja kansainvälisyydessä. Toimintaa ohjaa ehkäisevän työn ideologia lähtökohtana terveelliset elämäntavat ja varhaisen puuttumisen malli sekä yhteisöllisyys; Wellness/Illness.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Kulttuuripalvelut ja edellytysten edistäminen ja luominen	<i>Nettokustannukset euro/kuntalainen</i>	14,21	15,71	14,98	14,98	14,98
Kulttuurin avustukset	<i>Avustusmääräraha/€</i>	3 300	3 000	3 000	3 000	3 000
	- yksityiset	7	6	8	8	8
	- yhteisöt, järjestöt	3	3	3	3	3
Liikuntapalvelujen edellytysten luominen	<i>Nettokustannukset euroa/kuntalainen</i>	22,56	24,56	46,06	46,06	46,06
Avustukset	<i>Avustettavien liikuntajärjestöjen jäsenmäärät</i>	6/880	6/700	6/700	6/700	6/700
Nuorisotoimen laadullinen ja tässä päivässä tapahtuva palvelu.	<i>Nettokustannukset</i>	34,82	36,28	46,02	46,02	46,02
Avustukset	<i>Avustettavien nuorisjärjestöjen jäsenmäärä</i>	275	230	250	250	250
Vaikuttavuus -nuorisotyön ja toiminnan piirissä olevat nuoret (yksilö- ja ryhmätoiminnan kautta saavutetut; leirit ym.)	<i>Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin</i>	198	210	210	210	210
Etsivä nuorisotyö	<i>Kohdatut nuoret, yksilötyö</i>	45	48	40	40	40
Nuorten työpajatoiminta	<i>Nuorten määrä/eri nuorta alle 29 v</i>	26	31	28	28	28
Nuorten käyntikerrat, - nuorisotila	<i>Nuorten määrä</i>	4 111	6 500	6 500	6 500	6 500
- tapahtumat, leirit, retket		607	1 200	1 200	1 200	1 200
www.lanuti.fi/ranua	<i>Nuorisotiedotuksen kävijät</i>	5 443	7 500	6 000	6 000	6 000

	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot					
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi					

- konsertit	5/284	4	4	4	4
- teatteri	2/224	2	2	2	2
- tapahtumat	19/799	12	12	12	12
- Taikalamppu tap.	45/3 125	30	30	30	30
Museo avoinna/kävijät	6 vko/221	6 vko/200	6 vko/200	6 vko/200	6 vko/200
Liikuntatapahtumat/osallistujat	15/1 511	7/700	7/800	7/800	7/800
- retket/osallistujat	3/115	4/160	3/120	3/120	3/120
- puulaakit/osall.	1/123	4/140	2/140	2/140	2/140
- kunnanmestaruus/osallistujat	4/494	2/50	2/50	2/50	2/50
- Liikkuva iltapäivä – kerhomäärät/menot	10/195	10/200	10/200	10/200	10/200
- Koulujen kisat/osall.	2/354				
Kuntovihkot					
- talvi	16 669	17 900	17 000	17 000	17 000
- kesä	17 950	18 500	18 000	18 000	18 000
Nuorisojärjestöt/jäsenet	3/224	3/230	3/250	3/250	3/250
Kansainväliset toiminnot	8	7	7	7	7
- kv-vaihdot	1/8	2	2	2	2
- vapaaehtoiset	3	4	4	4	4
- EU:n nuorisoviikko	1	1	1	1	1
Nuorisotoiminta					
- nuorisotilat osallistujat avoimet ovet (-257 vrk)	4 111	6 000	6 500	6 500	6 500
- bänditilat (bändit)	1	1			
- osallistujat/leirit	3/112	3/90	4/115	4/115	4/115
- valistus	10/689	8	8	8	8
- päihteettömät tapahtumat	10/495	6	6	6	6
- osallisuustapahtumat	14	5	5	5	5

Perustiedot:	TP2018	TA2019	TAE2020	TS2021	TS2022
Henkilöstö					
Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Nuorten työpaja ESR -hanke	2	2			
Nuorten työpaja ohjaaja	0,6	1	1½	1½	1½
Hyvää huomista! ESR -hanke			2	2	1
Toimitilat					
Jäähalli	2 584	2 584	2 584	2 584	2 584
Kuntosali	241,5				
Bänditilat	49	49			
Nuorisotilat	217	350	310	310	310
Toimisto	20	20	20	20	20
Museo kpl	1	1	1	1	1
Ranua TV m2	18	18			

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	44 210	500	7 471	500		
Maksutuotot		500		500		

Tuet ja avustukset	126 578	221 082	171 240	214 307	-3,1	-6 775
Vuokratuotot	28 847	26 100	14 657	29 900	14,6	3 800
Muut toimintatuotot	9 167	11 123	7 753	13 423	20,7	2 300
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	208 802	259 305	201 121	258 630	-0,3	-675
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-213 864	-214 215	-140 293	-227 211	6,1	-12 996
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-44 002	-52 193	-25 962	-53 058	1,7	-865
Muut henkilösivukulut	-7 615	-7 430	-4 495	-8 484	14,2	-1 054
Palvelujen ostot	-104 394	-123 940	-89 493	-107 401	-13,3	16 539
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 973	-33 967	-41 059	-36 784	8,3	-2 817
Avustukset	-20 816	-24 200	-17 500	-24 200		
Vuokrat	-97 771	-170 541	-118 186	-213 228	25,0	-42 687
Muut toimintakulut	-18 770	-4 890	-19 953	-4 890		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-539 205	-631 376	-456 941	-675 256	6,9	-43 880
TOIMINTAKATE	-330 403	-372 071	-255 820	-416 626	12,0	-44 555

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Vapaa-aikatoimen toimintoja ja suunnitelmaa ohjaa hyvinvointikertomus painopistealueineen.
- * Kuntalaisten osallisuutta kehitetään kaikissa ikäryhmissä laaja-alaisesti eri aihealueista kansalaisraatien ja nuorten kuulemistilaisuuksien kautta.
- * Kulttuuritarjonnassa vaihtelevuus ja elämyksellisyys, jotka luovat hyvinvointia,
- * Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita (syyskuun 3. lauantai, 14.9.).
- * Taikalampussa alle 18 v toiminnassa tärkeinä laatu, laaja-alaisuus ja saavutettavuus. Osallistutaan monipuolisesti Lapin lastenkulttuuriverkoston yhteistyöhön.
- * Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon uusitun (v 2017) perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisällöllinen kehittäminen. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H -yhdistykseltä.
- * Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita syyskuun 3. lauantai. Lapin lastenkulttuuriverkoston toimijana korostetaan saavutettavuutta ja hyödynnetään verkoston verkostoja.
- * Liikuntatoiminnassa kiinnitetään huomioita vähän liikkuviin sekä liikuntakampanjoihin, joilla kannustetaan oman terveyden ylläpitoon. Hankerahoitusten turvin jatketaan KunnonMummola ja SuomiMies - tapahtumia. Kehitetään hanketoiminnan mahdollistamana 103-vuotiaankin Ranuan liikkuvuutta.
- * Nuorten työpajalla AVI:n myöntämän hankerahoituksen kautta 1½ -työntekijää, joista kokoaikaisen työntekijän vakinaistaminen edessä.
- * WAUTO-liikkuva nuorisotyö Ranualla 1.9.–31.12.2020 Aseman Lapset ry:n kanssa yhteistyössä.
- * ESR-hanke Hyvää huomista! -hakuvaiheessa, rahoituspäätös lokakuussa 2019. Tavoitteena nuorten hyvinvointia lisäävien palveluiden kohdentaminen ja löytyminen.
- * Etsivä nuorisotyö alle 29-vuotiaiden nuorten tukena ja osana vapaa-aikatoimen nuorten palvelua. Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään moniammatillisella yhteistyöllä ja Silta-toiminnan kautta.
- * Kansainvälisyys osana laajempaa perusnuorisotyötä eri hankkeiden ja paikallisten tapahtumien kautta; kansainvälisiä vapaaehtoisia ja harjoittelijoita rekrytoidaan mahdollisuuksien mukaan sekä osallistutaan kansainvälisuun nuorisovaihtoihin myös järjestävänä tahona.
- * Vapaa-aikatoimenohjaajan tehtävät osin oppisopimusopiskelijan työtä vuoteen 2021 asti.
- * Vapaa-aikatoimen tilat Monkkari 2.0 Keskustie 11 kehittämis- ja kokeilukohteena eri nuorisoryhmien vahvistajana. Monkkari 2.0:ssa kansalaisopiston ja vapaa-aikatoimen hallinnolliset tilat, omalle erillisellä sisäänkäynnillä sisäpihan puolella.
- * Nuorilähtöinen rohkea lähestymistapa uuden kokeilussa.
- * 100% lisäaineeton, toimintaideologiaa toteutetaan kaikissa nuorisotyön muodoissa ja vapaa-aikatoimen sektorilla kokonaisvaltaisesti.
- * Kustannuspaikka Neuvo/kansainvälisyys nettobudjetoinnissa.

Yhteenveto sivistystoimen keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> -ryhmätyönohjaukset -kuntoutukset -vertaismentorointi osallistujat/ryhmät <u>Henkilöstön koulutukset/ osallistujat</u> -kunnan järjestämät -muut koulutukset 	<ul style="list-style-type: none"> 2 1/1 12/3 5,5/65 214/128 	<ul style="list-style-type: none"> 3 1 14 41 125 	<ul style="list-style-type: none"> 2 12/6 21 69 	<ul style="list-style-type: none"> 2 12/6 21 69 	<ul style="list-style-type: none"> 2 12/6 21 69
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilöstön pätevyys % -henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistumiset	100	98	98	>98	>98
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<ul style="list-style-type: none"> Paikan odotusaika, pv Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, % 	<14	<14	<14	<14	<14
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %	100	100	100	100	100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä	4 245	7 300	6 500	6 500	6 500
Kansainvälisyys	Nuorten kv -toiminnot vapaa-aikatoimessa	7	7	6	6	6

Sivistystoimi yhteensä:

Sivistystoimen keskeiset tavoitteet:

- * Uuden monitoimikeskuksen suunnittelu ja eri yksiköiden toimintojen yhteensovittaminen uudessa keskuksessa sekä sen ulkopuolella.
- * Varautuminen pieneneviin lapsi- ja oppilasmääriin toiminnan organisoinnissa ja henkilöstöhallinnossa.
- * Koulujen toiminnan asteittainen sovittaminen väheneviin oppilasmääriin siten, että peruskoulu muuttuu kokonaisuudessaan kaksisarjaiseksi ja 2030-luvun taitteessa yksisarjaiseksi.
- * Tietoteknisen osaamisen ja valmiuksien edistäminen kaikilla tulosalueilla.
- * Toiminnan sopeuttaminen heikkenevään taloustilanteeseen ja toimintakulujen kasvun taittaminen.

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	219 685	528 165	334 889	549 739	4,1	21 574
Maksutuotot	177 218	197 400	102 694	179 900	-8,9	-17 500
Tuet ja avustukset	250 857	332 447	376 886	244 907	-26,3	-87 540
Vuokratuotot	30 319	27 250	18 672	46 010	68,8	18 760
Muut toimintatuotot	9 935	11 123	7 969	13 423	20,7	2 300
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	688 014	1 096 385	841 110	1 033 979	-5,7	-62 406
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 529 382	-4 644 911	-3 127 235	-4 585 868	-1,3	59 043
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-982 485	-1 095 650	-686 970	-1 084 485	-1,0	11 165
Muut henkilösivukulut	-167 239	-162 568	-98 228	-171 711	5,6	-9 143
Palvelujen ostot	-1 812 826	-1 787 549	-1 099 046	-1 768 474	-1,1	19 075
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-331 374	-471 333	-335 951	-433 387	-8,1	37 946
Avustukset	-20 816	-24 200	-17 500	-24 200		
Vuokrat	-1 793 744	-1 977 662	-1 393 585	-2 116 738	7,0	-139 076
Muut toimintakulut	-25 235	-7 150	-24 789	-6 410	-10,3	740
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 663 101	-10 171 023	-6 783 304	-10 191 273	0,2	-20 250
TOIMINTAKATE	-8 975 087	-9 074 638	-5 942 194	-9 157 294	0,9	-82 656

Hyvinvointilautakunta yhteensä:

Selite	TP 2018	TA 2019	TOT 8kk	TA 2020	Muutos%	Muutos eur
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	905 128	1 127 870	1 076 585	1 919 535	70,2	791 665
Maksutuotot	1 581 698	1 348 457	784 969	1 202 671	-10,8	-145 786
Tuet ja avustukset	337 453	412 447	442 224	379 907	-7,9	-32 540
Vuokratuotot	389 316	303 348	177 522	285 239	-6,0	-18 109
Muut toimintatuotot	30 097	30 623	24 646	32 173	5,1	1 550
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 243 692	3 222 745	2 505 946	3 819 525	18,5	596 780
Valmisteverastojen muutos						
Valmistus omaan käyttöön						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-10 787 415	-10 039 084	-7 002 817	-10 424 194	3,8	-385 110
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 384 755	-2 490 599	-1 555 535	-2 521 275	1,2	-30 676
Muut henkilösivukulut	-393 954	-351 485	-220 788	-392 187	11,6	-40 702
Palvelujen ostot	-10 904 988	-10 893 107	-7 068 553	-11 252 171	3,3	-359 064
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-985 435	-1 159 443	-776 855	-1 169 952	0,9	-10 509
Avustukset	-1 290 202	-2 431 819	-1 236 853	-2 398 834	-1,4	32 985
Vuokrat	-2 991 340	-2 849 731	-1 778 495	-3 119 002	9,4	-269 271
Muut toimintakulut	-36 035	-23 800	-39 301	-17 660	-25,8	6 140
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 774 124	-30 239 068	-19 679 197	-31 295 275	3,5	-1 056 207
TOIMINTAKATE	-26 530 432	-27 016 323	-17 173 251	-27 475 750	1,7	-459 427